

Anlæggelse af blærekateter (pigtail topkateter)

Du skal have anlagt et blærekateter – et såkaldt topkateter, som kan sikre, at urinen ledes væk fra din urinblære. Topkatetret kaldes også for et suprapubisk kateter. Katetret bliver anlagt på Radiologisk Afdeling.

SÅDAN FORBEREDER DU DIG

Når du skal have anlagt et topkateter, skal du gøre nogle forberedelser forud for anlæggelsen.

Spis og drik, som du plejer

Du skal *ikke* faste før eller efter anlæggelsen.

Hold eventuelt pause med blodfortyndende medicin

Tager du blodfortyndende medicin som fx Clopidogrel, Marevan, Xarelto® eller Hjertermagnyl, skal du muligvis holde pause med medicinen i nogle dage inden anlæggelsen. Det aftaler du med Urologisk Afdeling forud for anlæggelsen.

Få taget blodprøver, hvis vi har aftalt det

Hvis du skal have taget blodprøver, skal du aftale med Urologisk Afdeling, hvor og hvornår disse tages. Blodprøverne skal være i orden, før katetret kan lægges. Derfor skal de tages 1-2 dage, før katetret anlægges.

SÅDAN FOREGÅR ANLÆGGELSEN

Selve anlæggelsen af katetret sker på Radiologisk Afdeling (Røntgenafdelingen). Forud for anlæggelsen kan du få smertestillende medicin (paracetamol).

Du skal ligge på ryggen på et leje og bliver dækket med sterile afdækningsstykker, så kun det område, hvorigennem katetret skal anlægges, der er synligt.

Røntgenlægen finder urinblæren ved hjælp af en ultralydsskanner. Du bliver lokalbedøvet i huden, der hvor katetret skal lægges.

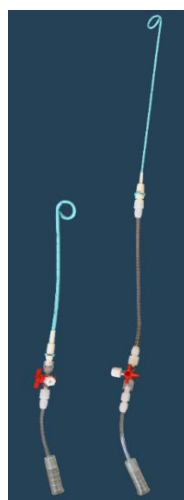
Røntgenlægen starter med at desinficere din hud, der hvor katetret skal anlægges. Huden desinficeres ad 2 omgange, så der ikke trækkes bakterier med ind til urinblæren.

Røntgenlægen anlægger nu katetret gennem huden og ind til blæren. Det sker ved hjælp af ultralyd og en punkturnål. Katetret fikseres i blæren ved at trække i en snor, så katetret danner en krølle.

Katetret holdes fast i nyren, når røntgenlægen trækker i en snor, og katetret danner en lille krølle – deraf navnet 'pigtail'.

Herefter forlænger radiologen katetret med et såkaldt konnektorstykke. Stykket forbindes til en urinpose, der holdes fast på låret.

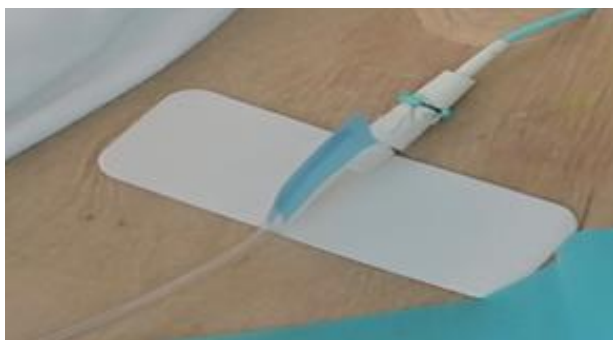

Konnektorstykke, der forbinder kateter og urinpose.

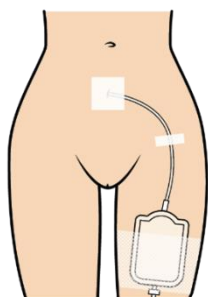

Urinpose, som katetret forbinder til. Urinposen fikseres på låret med et net/elastik.

Kateteret holdes fast til din hud ved hjælp af plaster. Vi bruger blandt andet et fikseringsplaster, som kaldes et Flexi-trak.

Sådan sidder forbindelse og fikseringsplaster på maven.

Sådan fikseres topkatetret.

Hele anlæggelsen af kateteret varer cirka 1 time.

Til natten får du koblet en stor, ren urinpose på den lille urinpose, som sidder på låret. Du skal derfor ikke tømme urinposen om natten. Denne pose kobles fra og tømmes om morgenen.

Posen kan anvendes i 1 uge. Herefter smides den ud, og en ny tages i brug.

DAGLIGDAGEN MED ET TOPKATETER

Du må gerne tage brusebad

Når du har topkateter, må du gerne tage brusebad, da du har et vandtæt plaster på. Har du ikke et vandtæt plaster på, kan du også tage brusebad, men

forbindingen skal da skiftes umiddelbart efter brusebadet.

Du må ikke tage karbad eller gå i svømmehallen.

Urologisk Afdeling anbefaler, at urinposen bliver siddende på katetrets konnektorstykke i forbindelse med brusebad.

Du kan også vælge at koble urinposen fra under brusebad. I så fald anbefaler vi, at du gemmer proppen fra kateterposen og sætter denne på posen, når den er koblet fra katetret. Desuden anbefaler vi, at du sætter en steril prop i katetrets studs, som urinposen er fjernet fra. Hvis dette ikke er muligt, skal konnektorstykket og studsen på urinposen desinficeres, inden de kobles sammen.

Undgå træk på kateteret

Det er vigtigt, at du er opmærksom på ikke at komme til at trække i katetret. Ved selv et lille træk kan kateteret forskubbe sig i blæren, så urinen ikke bliver dræneret, men i stedet ophobes i blæren.

Reager, hvis du oplever problemer

Da pigtail-katetret er meget tyndt og har en lille indvendig åbning (lumen), skal der ikke ret meget til, før katetret stopper til, så urinen ikke kan dræneres. Selv den mindste klump af størknet blod kan være årsag til et tilstoppet kateter.

Hvis du observerer en eller flere af nedenstående udfordringer, skal du kontakte hjemmesygeplejersken.

- Forbindingen er våd.
- Forbindingen sidder løs.
- Det siver fra forbindingen.
- Du oplever svie og kløe.
- Din urinproduktion er mindre end vanligt, blodig og/eller uigennemsigtig.
- Du har feber.
- Du har smerter i flanken.

Drik rigeligt

Når katetret anlægges, kan der forekomme blod i urinen. Det er helt normalt. Du skal blot være opmærksom på at drikke 1½-2 liter væske i døgnet. Hvis du bliver i tvivl, om katetret fungerer optimalt, så kontakt hjemmesygeplejersken, som så vil forsøge at skylle katetret.

Hvis katetret ikke fungerer

Hvis hjemmesygeplejersken ved skylning af katetret ikke kan få det til at virke, kan hjemmesygeplejersken kontakte Urologisk Afdeling og få direkte vejledning, mens hun/han er hjemme hos dig.

Hvis katetret ikke producerer urin, og hjemmesygeplejersken ikke kan skylle på katetret, da må det **aldrig** fjernes, da Radiologisk Afdeling bruger kanalen til at skifte katetret igennem.

Hjemmesygeplejersken må forsøge at anlægge et kateter gennem urinrøret og derefter kontakte Urologisk Afdeling med henblik på at aftale et tidspunkt, hvor topkatetret kan skiftes.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Urologisk Dagafsnit

Tlf. 97 66 33 18
Mandag – fredag 8.00 – 18.00

Urologisk Sengeafsnit

Tlf. 97 66 33 16
Mandag – fredag 20.00 – 8.00 samt
helligdage og weekender

Urologisk Ambulatorium

Tlf. 97 66 30 08
Mandag – fredag 8.30 – 13.00

Samarbejde med hjemmesygeplejen

Når du har fået katetret anlagt første gang, skriver vi til hjemmesygeplejersken i din kommune, hvor vi oplyser følgende:

- Årsagen til, at du har fået topkateter.
- Hvad planen er med behandlingen.

Vi beder hjemmesygeplejersken om følgende:

- Skifte forbindelse én gang om ugen samt ved behov, hvis forbindelsen bliver våd, er forurenset eller sidder løs
- Observere huden omkring indstiksstedet
- Skifte konnektorstykke og urinpose én gang om ugen eller ved behov
- Skifte Flexi-trak én gang om ugen samt ved behov, hvis den sikker løs eller ikke kan klistre omkring kateterslangen
- Skylle på katetret, hvis urinproduktionen er faldende eller udeblevet, hvis urinen er meget plumret, uigennemsigtig, eller hvis der er blod i urinen.
- Kontakte dig førstkommande hverdag, så du kan få et telefonnummer, som du kan bruge til at kontakte hjemmesygeplejersken døgnet rundt.